

Ullutsinnut naleqquttumik ingerlatsinikkullu illersorneqarsinnaasumik Inuusuttut Inuiaqatigiinni Kiffartuussisarnerisa eqquteqqinneqarnissaanik inassuteqaasiortussamik suleqatigiissitamik Naalakkersuisut pilersitseqqullugit peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Inernera Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq UKA2017-imi.

(Siumup Inatsisartunut ilaasortaaitai)

Inatsisartunut aaliangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisut UPA 2017-imit peqquneqassasut inuusuttut 16-iniit 29-nik ukiullit ilanngullugit suliffissarsiortutut allatsissimasut, ilinniagaqalernissaat suliffittaarnissallu siunertaralugu immikkut ittumik pilersaarusiussasut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Múte Bourup Egede, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Inuusutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Siullermeerera

Inuusuttunik sullissiviup eqquteqqinnera pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut pillugu Siumup Inatsisartuni ilaasortaaitaanut qujanaq, aammalu suliffissaaleqisunut 16-29-nik ukiulinnut immikkut ittumik iliuuseqarnissamat periusissiamik Naalakkersuisut saqqummiussaqaarnissaat pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuummut siunnersuuteqartumut Múte Bourup Egedemut qujanaq.

”Inuusuttunut sullissivik” aamma ”aningaasarsianut tapiissutit” tassaasimapput Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 11. maj 1993-imeersumi, aamma Kommunini suliffissaqartitsiniutinut tapiissutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 42, 28. september 1994-imeersumi ilaasimasut.

Aaqqissuussinerit ilaatigut inuusuttut akornanni suliffissaaleqineq akiorniarlugu pilersinneqarput, aammalu kommunini suliffeqarfiit pilersinnerinut attatarinerinullu imaluunniit suliffissaqartitsiniarluni suliniutinut aningaasanik tapiissuteqarnissamat periarfissiipput. Suliffeqarfimmik tamarmiusumik iluarsaaqqinnermut atatillugu inuusuttunut sullissivik, kiisalu najukkani inuusutissarsiornermik ilinniarfiit taamanikkut kommunini Piareersarfinit Suliffeqarnermi innersuussisarneq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 18. december 2003-meersukkut atuukkunnaartitaapput.

Maannakkut 1. januar 2016-imit kommunini Piareersarfiit Majoriaq ingerlatsivinnit taarserneqarput (Suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 9. december 2015-imeersoq).

Majoriaq ingerlatsivinni inuusuttunut piginnaangorsaaneq ingerlanneqassaaq,

ilanngullugit ilinniartitsinerit, sannavinni suliarisat, kiisalu suliffinnik sungiusarnermik ingerlassat il.il. Inuusuttunut ulluinnarni inuunerminni najoqqutassanik, ullaakkut makinnissamik, suliffiup paarinissaanik aamma allat akornanniissinnaanermik ilinniarnermik pisariaqartitsisunut inuusuttunut sannaviit assassornermik suliaqarfiusartunik arlalinnik piffissap ingerlanerani pilersitat arlalinngorsimapput.

Kommuneqarfik Sermersuumiipput Piorsaavimmi sannaviit, Maniitsumi Pilersitsivik, Qaasuitsup Kommunianiipput Piukkunnarsarfik, kiisalu Sapinngilanga'mik suliniutit. Ukiuni arlalinni sannaviit pilersinnissaannut, aamma sulisut akissarsiaqartinnissaannut kommunit tapiissutinik pissarsisinnaasimapput, - kiisalu inuusuttunut atuagarsornerunngitsumik suliarisani taakkunani peqataasunut ilinniartunut tapiissutit Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik akiligarisarpaat. Taamaalillutik najukkami pissutsit periarfissallu malillugit Namminersorlutik Oqartussanit tapiissutisillutik atuagarsornerunngitsumik suliarisanik taakkuninnga tassaapput kommunit pilersitaqartuusut.

2006-imi Piereersarfik aallartinneqarmat suliat meeqqat atuarianni inissisimaffilimmik ilinniartitsinerupput, piffissali ingerlanerani illoqarfinni amerlanerpaani sannavinnik suliffimillu sungiusarnermik suliaqarnerit pilersititerneqarput. Taamaalilluni inuusuttunut sullissiviup suliffeqarfimmut piareersimanissamik suliarisaasa ilarujussui suli atuuttuunerat, imaluunniit Majoriaq ingerlatsivimmi ingerlatarileqqissinnaanerat inerniliissutaasinnaavoq. Danmarkimi tunisassiornermik ilinniarfiit ilaannik Inuusuttissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik suleqatigiinnermik aallartitaqarnialerpoq, ukiunilu tulliuttuni sannavinni suliniummik arlalinnilluunniit misissueqqissaaralunilu nalilersuissaaq, suliniutinit naammassisanit misilittakkanik nassuiaatinillu katersiniarneq siunertarineqarluni.

Inuusuttunut sullissiviup suliarisaasa maannakkullu suliaasut assigiinngissutaat tassaapput Majoriaq ingerlatsivimmi inuusuttunut ilisimasalittut ilitersuinermik isumaginnittassanera, tamannalu ilutigalugu imatut ilisamik suliaqartitsinermik ingerlassap kingornatigut inuusuttut aamma ilinniagaqarnermi imaluunniit suliffeqalernermi ingerlaqqissallutik, ullumikkut inuusuttut suliffissaaleqisut annerpaamik ajornartorsiutigisaat tassaammat ilinniagaqarsimannginneq.

2015-imi Naalackersuisut suliffeqartitsinermut periusissiaq saqqummiuppaat, qulequtaalluni ”Suliffeqarneq toqqissisimanartoq”.

Suliffeqartitsinermut periusissiamut siunertaq tassaavoq Kalaallit Nunaanni suliffissaaleqinermut tunngatillugu apeqqutit annertuumik oqaluserineqartut arlallit suussusersinissaat, kiisalu iluarsiiisutissanik arlalippassuarnik periusissiap saqqumiusaqaarnissaa, ilanngullugu aamma inuusuttuni suliffissaaleqinermut tunngatillugu.

Inuusuttuni suliffissaaleqineq annikillisarniarlugu pilersitaq qulequtalik ”Inuusuttuni suliffissaaleqineq malunnartumik annikillisinneqassaaq” 2015-imi kommunit qanimut suleqatigalugit aallartisarneqarpoq, inuusuttut tassaammata suliffissaaleqinermik naatsorsueqqissaarinermi amerlavallaartuusut.

Inuusuttunut suliffissaaleqisunut Majoriaq ingerlatsivimmi neqeroorutaasoq 2015-imi

ilassutitut inissanik suli 100-nik ilaneqarluni nukittorsarneqarpoq, aammalu 2015-ip naanerani ”Suliffissaaleqisunut immikkut ittumik iliuuserisaq”-p atorunnaarsinnissaata pilersaarutigineqarneranut atatillugu 2016-imi ilassutitut 150-inik inissanik ilaneqarluni. Neqeroorutaasut tassaapput atuagarsornerunngitsumik ingerlassat, suliffimmik sungi-usarneq, aamma ilinniartunut atuagarsornikkut sanngiissusilinnut tunngatitatut neqeroorutit.

Immikkut ittumik iliuuserisamit pilersitat arlallit Majoriaq-ingerlatsivimmi neqeroorutaasunut nuunneqarput, taamaalillutik assersuutigalugu atuagarsorluni piginnaanngorsaanermik ingerlassami innuttaasut amerlanerit piaarnerusumik ingerlataqarsinnaalerlutik, taamaalillutik ilinniagaqarsinnaalissallutik.

Tamakku saniatigut nunaqarfinni piginnaanngorsaanermik suliniut ingerlanneqarpoq: NUIKI – Nunaqarfinni Ilinniartitaanermik Kivitsineq. NUIKI tassaavoq ukiumi ataatsimi atuagarsornikkut piginnaanngorsaaneq, meeqqat atuarfiannik suleqateqarluni najukkani ingerlanneqartartoq. Saaffigisat tassaapput inuusuttut 30-t inorlugit ukiullit, nunaqarfinni najugaqartuusut. Anguniagaq tassaavoq sapinngisamik inuit amerlanerpaat siunissaminnut tunngatillugu tunngaveqarluartumik toqqaanissaminnut sapinngisamik pitsaannerpaanik sakkussaqaalernissaat.

Majoriaq-ingerlatsivinni suliniutit qularnaassavaat suliffeqarnermut aamma pikkorissaaqqinnermut suliniutit ataqatigiissaarnissaat kiisalu inunnik ajornartorsiortunut iliuusissatut pilersaarutit inunnik isumaginnittoqarfinnit isumagineqassapput.

Taamatullu inuusuttut inuiaqatigiinni kiffartuussisarnissaat Majoriaq-ingerlatsivinni suliaassanut ilaatinneqareermat, ineriartortinneqarnerilu ullutsinnut naleqquttumik ingerlatsinikkullu illersorneqarsinnaasumik Inuusuttut Inuiaqatigiinni Kiffartuussisarnerisa eqquteqqinneqarnissaanik siunnersuutaannut assingusuummat, Namminersorlutik Oqartussat Majoriaq ingerlatsivinnut tapertaasussanik kommuunini sammisassaqaqtitsiniarlutik ingerlatanik assigisaannillu suliaqarsinnaaneritut misissuisussamik Naalakkersuisut suleqatigiissitamik pilersitsiniarput. Siunnersuutit tamarmik akuerineqassasut Naalakkersuisunit innersuussutigineqarpoq.